

TANTÁRGYI ADATLAP

DERIVATÍVÁK ÉS REÁLOPCIÓK

BMEGT35M122

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

Tantárgy neve

DERIVATÍVÁK ÉS REÁLOPCIÓK

Azonosító

BMEGT35M122

A tantárgy jellege

kontaktórás tanegység

Kurzustípusok és óraszámok

<i>Típus</i>	<i>óraszám</i>
Előadás	2
Gyakorlat	0
Laboratórium	0

Tanulmányi

teljesítményértékelés

(minőségértékelés)

típusa

félévközi

érdemjegy

Kreditszám

3

Tantárgyfelelős

Neve *Beosztása* *Email címe*

Dr. Andrea Toto docens toto.andrea@gtk.bme.hu

Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység

Pénzügyek Tanszék

A tantárgy weblapja

<https://edu.gtk.bme.hu/>

A tantárgy oktatásának nyelve

angol – ENG

A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve

Közvetlen előkövetelmények

Erős Nincs

Gyenge Nincs

Párhuzamos Nincs

Kizáró feltételek Nincs

A tantárgyleírás érvényessége

Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa (2025.03.26.) az 580269/9/2025 iktatószámom hozott határozatával, amely érvényes 2025.03.26-tól.

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

Célkitűzések

Az elmúlt 40 évben a derivatívák egyre növekszik a derivatívák szerepe a pénzügyekben és a befektetésekben. Futures és opciós ügyletekkel aktívan kereskednek a világ számos tőzsdéjén. A forward szerződések számos típusa, swap- és opciós ügyletek cserélnek gazdát pénzügyi intézmények, alapkezelők, vállalati üzletkötők között az OTC piacon. A derivatívákat felhasználják kötvénykibocsátásokkor, szakértői kompenzációs tervekben, tőkebefektetési lehetőségek részeként, valamint a jelzáloghitelekben rejlő kockázatok a hitelt nyújtó (eredez-tető) szervezettől a befektetőhöz történő áthárítása során stb. Ezeknek a sokszínű termékeknek a piaca hatalmas növekedésen ment keresztül és számtalan innovatív termék és ötlet létrejöttét tette lehetővé, nem beszélve az időszakonként visszatérő válságokról. Derivatív termékek így a modern pénzügyek egyik legfontosabb eszközévé váltak mind elméleti, mind gyakorlati szempontból. Célkitűzések: A kurzus felépítése segít a pénzügyes hallgatóknak • a pénzügyi határidős ügyletek, opciók és más derivatívák megértésében. A tárgy viszonylag nagyobb teret biztosít a kvantitatív módszerek és elméleti érvelés alkalmazására, ami néhány hallgató számára kihívást jelenthet más üzleti kurzusokhoz képest. • a saját intuíció kialakításában. A kurzus legfontosabb célkitűzése, hogy megértesse, hogyan működnek ezek a fontos eszközök és piacok, a saját intuíciók megalapozása és annak az tudásnak átadása, ami a derivatív értékpapírok árazásához és fedezéséhez szükséges és ahhoz, hogy azokat befektetések, kockázatkezelés, valamint előrejelzés céljára felhasználják. • A tantárgy tematikája részben lefedi a CFA program 5. fejezetét, az I-II-III. szinten.

Tanulmányi eredmények

Tudás

1. -
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

Képesség

1. • meghatározni az opciós, futures és más derivatív termékek főbb sajátosságait a piaci adatok alapján;
2. • a témához kapcsolódó piaci információk és szakirodalmi források megértésére és feldolgozására;
3. • opciók, futures és swap ügyletek értékelésére;
4. • különböző derivatív stratégiák kialakítására;
5. • döntés előkészítő számítások elvégzésére.

Attitűd

1. nyitott a derivatívák megismerésére és adaptálására;
2. a tanulás során együttműködik oktatóval és hallgató társaival;
3. gyarapítja tudását és tájékozódik;
4. használja az IKT eszközök által kínált lehetőségeket.

Önállóság és felelősség

1. nyitott a megalapozott kritikai észrevételek elfogadására;
2. a tanulás során együttműködik hallgatótársaival a feladatok megoldásában;
3. képes felelős befektetési döntéshozatalra;
4. megérti a jelentőségét és súlyát a felelősségének és megbecsüli a döntések következményét.

Oktatásmódszertan

Előadások, kommunikáció írásban és szóban, IKT eszközök és technikák használata, opcionális önállóan és csoportmunkában készített feladatok.

Tanulástámogató anyagok

- Kötelező/ Obligatory:
 - Slideshows of the lectures which will be uploaded continuously during the semester.
 - Zvi Bodie-Alex Kane-Alan J. Marcus, Investments, 11th Edition, MacGrawHill, 2018
- Ajánlott/Recommended:
 - John C. Hull, Options, Futures and Other Derivatives, 9th edition, Pearson, 2015

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Általános szabályok

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények értékelése év végi írásbeli teljesítménymérés alapján történik. a kötelező házi feladat is befolyásolja a végső érdemjegyet (35%). A végső érdemjegy a kötelező házi feladatból (35%) és az év végi vizsgából tevődik össze (65%).

Teljesítményértékelési módszerek

A. Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részletes leírása: Aláírási (vizsgára bocsátási) feltétel: az év végi zh eredménye érje el a 40 %-os minimumszintet. A házi feladat csak ennek teljesítése esetén számít bele az összpontszámába.-
A

tantárgyi tudás és képesség típusú kompetenciaelemeinek komplex, írásos értékelési módja zárthelyi dolgozat formájában történik. A dolgozat a megszerzett ismeretek alkalmazására helyezi a hangsúlyt, mindamelllett az elmélet számonkérése is szerepet kap. Az értékelés alapjául szolgáló tananyagrészt a tan-tárgy előadója határozza meg. A rendelkezésre álló munkaidő 90 perc. B. Vizsgaidőszakban végzett teljesítményértékelések - Kötelező év végi vizsga A tárgyi tudás és képesség kompetenciaelemeinek értékelése, írásos formában történik. A dolgozat a megszerzett ismeretek alkalmazására helyezi a hangsúlyt, mindamelllett az elmélet számonkérése is szerepet kap. Az értékelés alap-jául szolgáló tananyagrészt a tantárgy előadója határozza meg.

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- Kötelező házi feladat: 35
- A ZH eredménye alapján: 65

Vizsgaelemek részaránya a minősítésben

- Év végi írásbeli vizsga: 65

Az aláírás megszerzésének feltétele, az aláírás érvényessége

Érdemjegy-megállapítás

Jeles	90
Jeles	80-90
Jó	70–80
Közepes	60-70
Elégéséges	50-60
Elégtelen	<50

Javítás és pótlás

Egy alkalommal lehetőség nyílik a zh pótlására, amennyiben az elvárt szint elérése nem valósult meg.

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

részvétel a kontakt tanórákon	24
kötelező házi feladat	10
vizsgafelkészülés	56
ÖSSZESEN	90

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Kari Hallgatói Képviselőtestület véleményezése után jóváhagyta dr. Lógó Emma oktatási dékánhelyettes 2025. 03.03-án. Érvényes 2025.03.03-tól.

III. RÉSZLETES TANTÁRGYTEMATIKA

TEMATIKAI EGYSÉGEK ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK

A félévben sorra vett témák

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények eléréséhez a tantárgy a következő tematikai blokkokból áll. Az egyes félévekben meghirdetett kurzusok sillabuszaiban e témaelemeket ütemezzük a naptári és egyéb adottságok szerint.

- 1 Derivatív termékek típusai és jellemzői
- 2 Opció piacok: Opció szerződés, opció stratégia, opció szerű termékek
- 3 Opcióárazás
- 4 A határidős piacok mechanizmusa
- 5 A Forward és Futures árak meghatározása
- 6 Futures, Swap és kockázatmenedzsment 1: Határidős devizapiac, Részvényindex futures
- 7 Futures, Swap és kockázatmenedzsment 2: Kamatláb futures-ök, Árupiaci (nyersanyag) futures árazás
- 8 Swap 1: Kamatlábswapok
- 9 Swap 2: Swapárazás
- 10 Hitelderivatívok és termékek: CDS, CDO
- 11 Reálopciók
- 12 Év végi vizsga

További oktatók

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Tantárgyi adatlap I. és II. részén túli III. részét az érintett szak(ok) szakfelelőse(i)vel való egyeztetés alapján az 1.8. pontban megjelölt Pénzügyek Tanszék vezetője hagyja jóvá.